

Tolcsvai Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

Székhelye: 3934 Tolcsva, Szabadság tér 16.

Tel.: 06-47-384-217 **T/F:** 06-47-384-255

E-mail: tolcsva@phivtolcsva.hu

B e s z á m o l ó
- a Képviselő-testületnek -
a 2024. évi adóhatósági munkáról

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Jogszabályi háttér

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint az egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. §. (3) g.) bekezdésében foglaltaknak eleget téve, az alábbiakban számolok be a 2023. évi adóhatósági munkáról.

A beszámoló az önkormányzati adóhatóság 2024. évben elvégzett helyi adóztatási feladatainak az eredményét tartalmazza. Valamennyi adónem részletes bemutatásra kerül az előző évhez képest bekövetkezett változások kihatásait számszerűsítve. A beszámoló elkészítésénél alapelveként a valós, hű kép kialakítását fogalmaztam meg, a beszámoló az önkormányzati adóhatóság ASP adószakrendszer nyilvántartásán alapszik.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a helyi adóval, gazdaságszervezéssel kapcsolatos feladatokat.

A magyar adórendszerben 1991. január 1-től, azaz a helyi adókról szóló C. törvény bevezetése óta léteznek a mai értelemben vett helyi adók. A helyi adók léte egy háromszintű jogalkotás következménye, a legmagasabb jogforrás az Alaptörvény, ezt követi az Országgyűlés alkotta helyi adókról szóló törvény, valamint a Képviselő-testület által megalkotott helyi rendelet. A helyi adópolitika alapvető célja az, hogy a helyi adók az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető, biztos bevételi forrását jelentsék, ugyanakkor az adózói kört illetően méltányos, igazságos és megfizethető legyen.

Az adóhatósági munka alapját képező jogszabályok:

- az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: Art.)
- az adóigazgatási eljárás rendjéről szóló 2017. évi CLI. törvény (továbbiakban: Air.),
- az adóhatóság által fogantatosítandó végrehajtási eljárásról szóló 2017. évi CLIII. törvény (továbbiakban: Avt.)
- az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII.28.) kormányrendelet
- a bírósági végrehajtásról szóló 1994. LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.)

- a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény,
- az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.)
- az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.)
- a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény,
- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény,

Az egyes adónemekre vonatkozó részletes szabályok az ún. egyedi adójogszabályok

- a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.),
- a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (továbbiakban: Ktd.),
- a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.)

a kapcsolódó és a végrehajtási rendeletek, az adók módjára történő behajtandó köztartozások esetében ezeket szabályozó alapjogszabályok tartalmazzák.

A helyi adóból származó bevétel az önkormányzat saját bevételeit növeli. Ugyanígy a talajterhelési díj, az adóügyi jogkövetkezmények, a késedelmi pótlék, és bírság bevételei az önkormányzatot illetik meg.

A helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre épül, nevezetesen:

- a helyi iparüzési adó,
- kommunális adók (idegenforgalmi adó, magánszemélyek kommunális adója).

Tolcsva Község Önkormányzat Képviselő-testülete helyi rendelettel a helyi iparüzési adót és a magánszemélyek kommunális adóját 1992. évben az idegenforgalmi adót 2012. évben, a talajterhelési díjat pedig 2014. évben vezette be.

II. Az adóhatósági munka személyi és tárgyi feltételei, feladat- és hatáskörök, ügyiratforgalom:

A.) A jegyző feladat- és hatáskörét a Közös Hivatal szervezetén belül az Adóügyi munkatárson keresztül gyakorolja.

2024. évben az adóügyi feladatokat Tolcsva vonatkozásában 1 fő felsőfokú végzettségű ügyintéző látta el. Számítógépes felhasználói ismerettel, megfelelő kommunikációs készséggel és ezekben a munkakörökben elengedhetetlen konfliktuskezelési képességgel rendelkezik.

A hivatal itt foglalkoztatott munkatársainak számolnia kell azzal, hogy az adóhatósági tevékenység egyáltalán nem mondható „népszerű” feladatnak.

E negatív érzést tovább erősíti a hatósági feladattal járó közhatalmi jelleg, a kötelezettség kikényszeríthetőségének a lehetősége és a rendelkezésre álló kényszerítő eszközök, szankciók alkalmazása.

B.) Az önkormányzati adónyilvántartás vezetése 2018. évtől az ASP országos adórendszerrel történik. A rendszerhez való csatlakozást követően az adóztatási feladatok ellátása jelentősen megváltozott informatikai és jogszabályi keretek között történik. Az önkormányzati ASP rendszer további elemeinek elsajátítása, használata úgy, mint a keretrendszer, űrlapmenedzsment, az iratszakszámrendszer beépültek a mindennapi munkafolyamatokba.

Az adóhatóság előtt intézhető ügyek nagy részben elektronikusan intézhetőek. Az Eüsztv. 1. §. 23 pontja szerinti gazdálkodó szervezetnek minősülő adózó (ide tartozik az egyéni vállalkozó is) az Eüsztv-ben meghatározott módon, azaz elektronikus úton köteles kapcsolatot tartani az önkormányzati adóhatósággal.

Azon adózóknak, akiket a törvény nem kötelez elektronikus ügyintézésre, szintén van lehetőségük arra, hogy ügyeiket kényelmesen, a nap bármelyik szakaszában akár otthonról is az elektronikus felület igénybevételeivel intézzék.

Az elektronikus ügyintézés igénybevételenek lehetősége nagymértékben megváltoztatta az ügyfélfogadásunk rendjét. Nemcsak azon adózóink élnek ezzel a lehetőséggel, akikre a törvény kötelezően előírja, hanem azon ügyfeleink is szívesen intézik elektronikusan ügyeiket, akiknek ez csak lehetőség. Nem kell személyesen bejönniük, hanem akár telefonon leegyeztetve, ügyintézői segítséget igénybe véve, elektronikus felületen intézhetik kényelmesen ügyeiket.

Vállalkozóink ügyintézésében pedig a Hatv. módosítása hozott sokkal nagyobb könnyebbséget. Az állami adó- és vámhatóság naponta, elektronikus úton megküldi az önkormányzati adóhatóságok számára az Art. 1. melléklet 1. pontjában nevesített, a vállalkozás működésével kapcsolatos részletes adatokat.

Tehát ez azt jelenti, hogy nemcsak, hogy nem kell személyesen intézni ügyeiket, hanem a két adóhatóság között megvalósult együttműködés kiváltja azt, hogy mindkét hatóságnál külön-külön tegyék meg a változásokról szóló bejelentéseiket.

Így 2024. évben 394 esetben közölt az állami adóhatóság adatot a településeken működő vállalkozásokról.

Természetesen adózóinknak ez könnyebbséget jelent, ügyintézőinknek viszont nagyon sok problémával kell megküzdeniük ezen adatszolgáltatások (változás-bejelentések) feldolgozásakor. Az ASP szakrendszer befogadói oldala nem minden esetben kompatibilis az állami adóhatóság részéről megküldött adataival. Az ASP központ részéről különböző programmódosításokkal igyekeznek ezen anomáliákat javítani.

Természetesen adózóinknak ez könnyebbséget jelent, ügyintézőinknek viszont nagyon sok problémával kell megküzdeniük ezen adatszolgáltatások (változás-bejelentések) feldolgozásakor. Az ASP szakrendszer befogadói oldala nem minden esetben kompatibilis az állami adóhatóság részéről megküldött adataival. Az ASP központ részéről különböző programmódosításokkal igyekeznek ezen anomáliákat javítani.

Természetesen a két adóhatóság közötti együttműködés nem váltja ki teljesen az adózói bejelentéseket, adózás módjában történő változás, éves és záró bevallásokat maguknak az adózóknak kell eljuttatniuk önkormányzati adóhatóságunkhoz.

Az Eüsztv. azonban nemcsak a gazdálkodó szervezetekre nézve teszi kötelezővé az elektronikus ügyintézést, hanem hivatalok egymás közötti kapcsolattartásában kötelező elemként rögzíti.

2020. március hónapjában csatlakozott adóhatóságunk is a 2020. januárjában elindított elektronikus fizetési és elszámolási rendszerhez (EFER.). Az ASP e-fizetés szolgáltatással az ügyfeleknek lehetőségük van elektronikusan lekérdezni és VPOS megoldás segítségével befizetni az önkormányzat által kivetett adókat, díjakat, illetéket az E-Önkormányzat Portál weboldalon. Az elmúlt évek tapasztalata, hogy adózóink egyre szívesebben élnek ezen felület biztosította lehetőséggel is az adótartozásaik befizetése során.

C.) Feladat és hatáskörök:

Az adóügyi ügyintéző látja el a településen bevezetett adónemekkel kapcsolatos bevallási, nyilvántartási, ellenőrzési, adóbeszedési feladatokat. Adóhátralékok tekintetében végrehajtási eljárás megindításának keretében törvényes eszközök széles körének alkalmazásával lépnek fel az önkéntesen nem teljesítőkkel szemben.

Az adóhatóság pénzforgalmának számítógépes könyvelése, előírások, törlések vezetése mellett, negyedévenként zárási eredményekről készült összesítő megküldésével adatot szolgáltatnak a MÁK részére.

A magánfőzésre szolgáló desztillálóberendezés tulajdonjogáról, az ellenőrzés eredményéről adatot szolgáltatnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak. Adóigazolást és adó- és értékbizonyítványt állítanak ki. Hagyatéki, végrehajtási, kiskorú és gondnokság alatt lévő tulajdonos adásvételi ügyében helyszíni értékbecslést végeznek. Törvény által meghatározott esetekben gondoskodnak az adók módjára behajtandó köztartozások beszedéséről és tovább utalásáról.

Az Air. előírása alapján az ügyintézési határidő általánosságban 30 nap, az adó- és értékbizonyítványok kiállításának határideje 8 nap, adóigazolás kiadási határideje az Art. szabályozása alapján 6 nap. A pénzforgalom feldolgozása folyamatosan történik. Az ügyintézési határidők betartása feszített munkatempót kíván meg az apparátustól, melyet tovább nehezít a bevallási határidőkhöz, negyedéves jelentésekhez, illetve az adóév zárásához, indításához kapcsolódó munkatorlódás, emellett az adófizetési készséggel összefüggésben jelentkező adóbehajtási ügyek, ellenőrzések számának a szaporodása.

Ügyfélfogadás hetente 3 alkalommal, hétfőn, szerdán és pénteken van. A település honlapján megtekinthetők az adórendeletek, az adóügyekhez kapcsolódó részletes ügyleírások és az elektronikus ügyintézési portál elérhetősége.

Az ügyiratforgalom 2024. évben is jelentős volt adóhatósági 900 főszám és 1334 alszám került iktatásra. Az adóügy ügyiratforgalma település ügyiratforgalmából 82%-ot képvisel.

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően az elektronikusán küldött iratok minden esetben az iratszakszámrendszerből iktatószámmal ellátva kerülnek kiküldésre. A magánszemélyeknek évente kétszer megküldött egyenlegközlők továbbra is egyedi iktatás nélkül normál postai küldeményként kerülnek kipostázásra, mely 1012db irattal növelte meg.

Nem kerülnek továbbá iktatásra az adózók befizetéseinek bankszámla-kivonatai továbbá a postai elszámoló bizonylatok, melyek alapján történik az adózók befizetéseinek könyvelése.

III. Az adóbevételek alakulása, összetétele, ezeket alakító, befolyásoló tényezők:

Egy kiegyensúlyozott gazdasági helyzetben is nehéz egy koncepciót összeállítani, ugyanis a vállalkozások múltbéli teljesítménye nem garancia a jövő eredményességére.

Az önkormányzat adóbevételei a tervezett előirányzathoz képest 112,37 %-ban teljesültek. A saját bevételeken belül az iparüzési adó kiemelkedő, meghatározó szerepe továbbra is fennáll, így nagysága okán alapvetően befolyásolta az adóbevételek teljesülését.

Tervezett és tényleges adóbevétel alakulása 2024. évben e/Ft-ban

Forrás: Tolcsva Község Önkormányzata - adónyilvántartás

Helyi és átengedett adóbevételek teljesülése 2023. és 2024. években e/Ft-ban

	Pénzügyi teljesülés eFt-ban		Változás %
	2023. év	2024. év	
Tartózkodás utáni idegenforgalmi adó	1 260	2 037	161%
Helyi iparüzési adó	85 887	92 007	107%
Késedelmi pótlék, mulasztási bírság,	279	351	125%
Talajterhelési díj	66	24	36%
M.kommunális adója	3064	2 954	1%
Összesen:	90 556	97 373	107%

Forrás: Tolcsva Község Önkormányzata - adónyilvántartás

Az adóbevételek időbeli teljesülésének jellemzője, hogy az első félévben általában nem érik el az éves előírások felét, mely kiegészül a második félévi adókötelezettség során befolyt adóösszegekkel.

IV. Az adóügyi ügyintéző munkájának részletes bemutatása:

1.) A helyi adókról bővebben

a.) Helyi iparüzési adó:

Az önkormányzatok legnagyobb összegű bevételeit kitevő helyi adóneme. A Htv. szerint adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett vállalkozási tevékenység. Az adó alanya a vállalkozó.

Ebben a tekintetben vállalkozónak minősül a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző, a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő, feltéve, hogy őstermelői tevékenységéből származó bevétele a 2024-es adóévben az 1.601 ezer forintot meghaladja, a jogi személy, ideértve azt is, ha az felszámolás vagy végelszámolás alatt áll, egyéni cég, egyéb szervezet.

Adóköteles iparüzési tevékenység alatt a vállalkozó e minőségében végzett nyereség-, illetőleg jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége értendő.

A vállalkozó iparüzési tevékenységet végez az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén kívül folytatja.

Iparüzési tevékenység esetén az adó évi mértékének felső határa az adóalap 2 %-a. Az önkormányzati adóhatósághoz teljesítendő befizetéseket az Art. 3. számú melléklete szerint kell teljesíteni az adózóknak, az adóév harmadik hónapjának 15. napjáig és az adóév kilencedik hónapjának 15. napjáig.

Az iparüzési adó megfizetés sajátossága, hogy az éves bevallás során, minden év május 31-éig számolnak el az adózók az előző évben befizetett előleggel szemben. Ezáltal az egyes adóévekben igencsak eltérő lehet az adó, adóelőlegek nagysága.

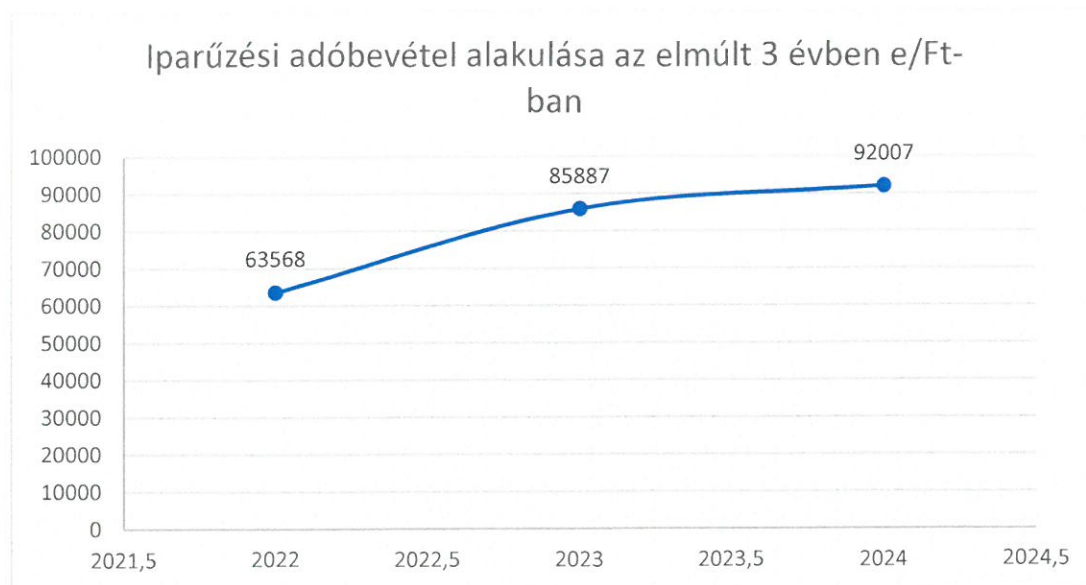
Az iparüzési adóbevallások kezelése jelenti minden évben az egyik legnagyobb munkát az adóhatóság számára, hiszen nagyon rövid idő alatt igen nagy mennyiségű bevallást kell átvenni és feldolgozni. Ugyanakkor több adózó hibásan, vagy hiányosan kitöltve nyújtja be bevallását, s a hiánypótlásra való felszólítás, javítás csak késlelteti az amúgy is rendelkezésre álló rövid határidőt.

A 2023-ban alkalmazott adójogszabályok mind adóhatósági oldalról, mind pedig adózói oldalról kellő odafigyelést igényeltek, annyi új változással kellett dolgozni, új változásnak kellett megfelelni, hogy mindenki részéről kellő körültekintésre volt szükség.

Helyi iparüzési adót fizető adózók száma és fizetett adó összege 2023. és 2024. években

		Adózók száma	
		2023.év	2024.év
Állandó jelleggel végzett tevék.:	társas vállalkozások	80	123
	egyéni vállalkozók, őstermelők	56	48

Forrás: Tolcsva Község Önkormányzata - adónyilvántartás

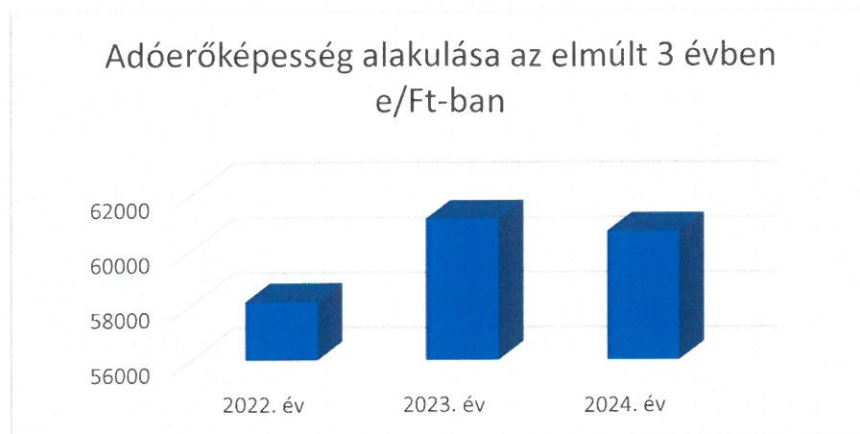

Forrás: Tolcsva Község Önkormányzata - adónyilvántartás

Az önkormányzatok működési támogatását határozza meg az adóerőképesség, mivel a magas adóerőképességgel rendelkező települések kevesebb támogatást kapnak működésükhöz. Egyúttal egyfajta adót, szolidaritási hozzájárulást „fizetnek” a nagyobb adóerőképességgel rendelkező települések a központi költségvetés felé, melynek az utóbbi években Tolcsva is részese lett.

A szolidaritási hozzájárulás csak könyveléstétlenül adó, a gyakorlatban a központi költségvetés ezzel az összeggel csökkenti az érintett önkormányzatoknak a támogatását. Egyes állami támogatások attól is függenek, hogy az adott település egy lakosra jutó iparüzési adóerőképessége milyen nagyságot mutat. Eerre vonatkozóan paraméter táblázatok állnak rendelkezésre a költségvetési törvényben.

Az önkormányzattól szolidaritási hozzájárulás címén történő elvonás a települési önkormányzat számára folyósítandó támogatás havi összegéből a nettó finanszírozás keretében történik. Ez komoly érvágás a nagyobb adóerőképességgel rendelkező városoknak, hiszen Tolcsva település míg 2023. évben 5.309.473 forintot, 2024. évben 7.193.356 forintot fizetett hozzájárulás jogcímen, ez az összeg 2025-ben várhatóan 6.646.249 Ft lesz.

Forrás: Tolcsva Község Önkormányzata – adónyilvántartás

b.) Idegenforgalmi adó:

A helyi adó törvény az idegenforgalommal együtt járó igények kielégítéséhez szükséges anyagi eszközök biztosítását azzal kívánja elősegíteni, hogy lehetőséget biztosít az idegenforgalmi adó bevezetésére. Az adóbevétel mindig fontos szerepet játszott az önkormányzat költségvetésében. A növekvő vendégforgalom más állami és önkormányzati adóbevételeket is generál, e mellett a városban működő vállalkozások, intézmények bevételeit is gazdagítja. E fizetési kötelezettség sajátossága, hogy alanyai kizárólag magánszemélyek lehetnek, akik a településen üdülési célzattal tartózkodnak.

A Hatv. rendelkezése szerint adókötelezettség azt a magánszemélyt terheli, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. Itt szükséges megerősíteni, hogy ezt az adónemet nem a sárospataki lakosoknak, és nem a tolcsva szállásadói tevékenységet végző adózóknak kell megfizetniük.

A szállásadó csak egyfajta közvetítő szerepet tölt be a vendég és az önkormányzat között, ugyanis ő beszedi, bevallja és befizeti az idegenforgalmi adó összegét. Fontos megemlíteni és hangsúlyozni, hogy a törvény arról is rendelkezik, ha az adóbeszedésre kötelezett az adó beszedését elmulasztotta, abban az esetben ő köteles megfizetni a be nem szedett adó összegét.

A beszámolási időszakban az adó alapja a megkezdett vendégéjszaka száma, mértéke személyenként és vendégéjszakánként településünkön 2023. évtől 400 Ft volt.

A helyi adó törvényben megfogalmazott adókötelezettség alóli mentesség életkorhoz (kiskorú), speciális egészségügyi, oktatási, munkavégzési, vállalkozási jogviszonyhoz kötődik. 2016. évtől az egyes honvédelmi és rendvédelmi feladatokat ellátó szervek állományába tartozó személy hozzátartozója is bizonyos esetekben mentességet élvezhet.

A beszedett idegenforgalmi adót a beszedést követő hónap 15. napjáig kell a szálláshelyeknek az önkormányzati adóhatósághoz önadózás keretében bevallani és az önkormányzat alszámlájára befizetni.

Tolcsva település közigazgatási területén működő szálláshelyek bevallott adatai az elmúlt 3 évben

Év	2022.	2023.	2024.
Összes vendégéjszaka	4 731	4 490	4 355
Ebből :			
adóköteles vendégéjszaka	4 231	4 051	3 642
adómentes vendégéjszaka	500	439	713
Bevétel eFt-ban	764	1 260	2 037

Forrás: Tolcsva Község Önkormányzat adónyilvántartás

Megjegyzés: Az adóbeszedésre kötelezett szállásadónak forgalmáról a tárgyhónapot követő hónap 15. napjáig kell bevallást benyújtania az önkormányzati adóhatósághoz.

Az idegenforgalmi adó mértéke 2023-as adóévtől 400 Ft/fő vendégéjszaka lett.

A 2024-es adóévben 15 db szálláshelyet tartott nyilván adóhatóságunk, melyek besorolását a 239/2009. (X.20.) számú kormányrendelet szabályozza. 2024. évben adóhatósági nyilvántartásunk szerint 11 db magánszálláshely és 4db egyéb szálláshely működött Tolcsva település közigazgatási területén.

c) Magánszemélyek kommunális adója

Az adó alanya az a magánszemély, aki a naptári év első napján az Önkormányzat illetékességi területén lakás, vagy telek tulajdonjogával rendelkezik, illetve lakásbérleti jogviszonya van. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok.

Az adó mértéke a helyi adó törvény az évi adó mértékének felső határát adótárgyanként, illetve bérleti jogviszony alapján 6.000 forintban állapítja meg. Adókedvezmény illeti meg 2.000 Ft/év mértékben a 70. életévet betöltött magánszemélyt.

Az adókötelezettség a belterületben levő lakás, ingatlan megvásárlása, használatba vételi engedély kiadása, illetőleg a fennmaradási engedély kiadását követő év első napján kezdődik.

Az adókötelezettség megszűnik, a belterületi lakóház, illetve telek elidegenítése miatt, az építmény megszűnése évének utolsó napján, a telek külterületté minősítése miatt, lakásbérleti jogviszony megszűnése évének utolsó napján megszűnik.

A kommunális adó alanya az, aki az év első napján az adótárgy tulajdonosa.

	Pénzügyi teljesülés eFt-ban	
	2023. év	2024. év
M.kommunális adója	3064	2 954

Forrás: Tolcsva Község Önkormányzat adónyilvántartás

2.) Talajterhelési díj:

A környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény alapján, a környezetterhelési díj 2004. január 1-jén került bevezetésre a levegőre és a vízre, a talajterhelési díjra vonatkozó szabályok 2004. július 1-jétől léptek életbe.

A talajterhelési díj bevezetésével a törvényalkotó célja a környezet és természet védelme, terhelésének mérséklése, a környezethasználóknak a környezet és természet megővését szolgáló tevékenységre való ösztönzése.

Két adóhatóság is „működik” a talajterhelési díj adózása során, a vízjogi engedély alapján végzett tevékenységéhez kapcsolódó talajterhelési díjjal kapcsolatos adóztatási feladatokat a NAV, a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó szennyvízszikkasztáshoz kapcsolódó talajterhelési díjjal kapcsolatos adóztatási feladatokat pedig az önkormányzati adóhatóságok látják el.

Talajterhelési díjfizetési kötelezettség azt a kibocsátót terheli, aki helyi vízgazdálkodási hatósági engedély alapján szennyvízelhelyezést alkalmaz és a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá.

A törvény a talajterhelési díj mértékét a talajterhelési díj alapja, az egységdíj (1.200 forint), valamint a területérzékenységi szorzó (1,5) együttes szorzataként határozza meg. Talajterhelési díj alapja a szolgáltató által leigazolt, az adott évben felhasznált vízmennyiség csökkentve a meghibásodás miatt elszivárgott vízmennyiséggel, és a számlával igazolt elszállított szennyvíz mennyiségével.

A 2012. évi, tízszeresére emelkedett egységár jogszabályi változását követően a törvényalkotó szándékával egyezően a Képviselő-testület különböző mentességek és díjkedvezmények elfogadásával igyekezett egyrészt ösztönözni a lakosságot a hálózatra való rákötésre, illetve az időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő családokat támogatni.

2024. évben 4 adózót szólított fel az adóügyi ügyintéző bevallás benyújtására.

4.) *A következőkben néhány olyan munkaterületet szeretnék kiemelni, amelyek mint a beszámoló elején elhangzott, törvény által a jegyzőre delegált hatósági feladat. Ezen feladatok ellátásából bevétele az önkormányzatnak nem származik, mégis ellátásuk nagy terhet ró az adóügyi ügyintézőre.*

a.) Helyi jövedéki adó:

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény és az egyes adótörvények módosításáról szóló 2015. évi CLXXXVII. törvény többek között módosította a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény magánfőzésre vonatkozó rendelkezéseit is.

A módosítások következtében bevezetésre került a Párlat Adójegy, amely a magánfőző nevére kiállított, sorszámozott, papír alapú, vagy elektronikus vámhatósági igazoló szelvény, ami 1 liter magánfőzött párlat után 700 forint jövedéki adó megfizetését igazolja. A párlat adójegyeket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Vármegyei, illetve fővárosi adó- és vámigazgatóságai bocsátják ki. Ezzel egyidejűleg megszűnt a korábbi évben bevezetett, s önkormányzatoknak megfizetett 1.000 Ft összegű átalányadó.

A helyi önkormányzati adóhatóság szerepe így 2016. évtől a desztillálóberendezés megszerzésének tulajdonjog bejelentésére, a magánfőzés szabályai betartásának ellenőrzésére terjedt ki.

a.) Adó- és értékbizonyítvány:

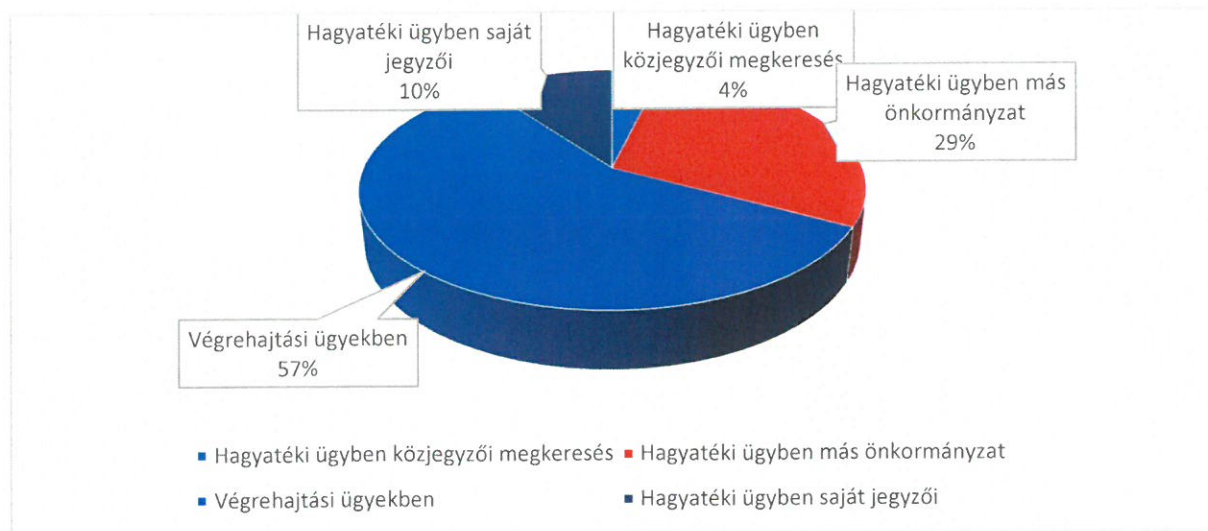
A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint az egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 140. §. (2) bekezdése rendeli a jegyző adóügyi feladata és hatásköre közé az adó és értékbizonyítvány kiadását. Az illetékességet az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. évi törvény 101 §-a szabályozza, mely szerint az ingatlan fekvése szerint illetékes önkormányzat jegyzője állít ki az ingatlan és az ingatlanszerzők adatairól adó- és értékbizonyítványt.

Azt, hogy milyen esetben és milyen szerv megkeresésére állítja ki, különböző törvények szabályozzák, ilyen például a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. tv., mely szerint hagyatéki ügyben, vagy a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény, mely szerint pedig különböző végrehajtási ügyekben keresik meg a jegyzőt adó- és értékbizonyítvány kiállítására.

2024. évben 79 megkeresés érkezett, melyre minden esetben 8 napos ügyintézési határidő állt az ügyintéző rendelkezésére. Az értékelés előkészítéseként minden

esetben a TAKARNET Földhivatali Információs rendszerből történő tulajdoni lap lekérdezésére van szükség, melyek száma 2024. évben 48 db volt.

A megkeresések határidőben és teljeskörűen történő teljesítése a rövid ügyintézési határidő, a feltorlódott, egyéb adóhatósági ügyek ellátása miatt komoly problémát okozott.

Forrás: Tolcsva Község Önkormányzat adónyilvántartás

c.) Adók módjára behajtandó köztartozások:

Az adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtása esetén a köztartozás jogosultjának megkeresése alapján folytatja le az adóügyi ügyintéző a végrehajtást. Törvények írják elő, hogy valamely köztartozást az önkormányzati adóhatóság adók módjára köteles behajtani. E köztartozások rendszerint nem adó jellegűek, ezekre a törvény hatálya csak a végrehajtás és az ezzel összefüggő nyilvántartás tekintetében terjed ki.

Amikor az adóhatóság adók módjára behajtandó köztartozás beszedése érdekében, megkeresésre fogatosít végrehajtási cselekményeket, nem saját követelését érvényesíti. Ekkor hatásköre csak arra terjed ki, hogy tartozás jogosultjának megbízásából a megkeresésben megjelölt összeg behajtása érdekében intézkedjen. Rendelkezési joga nem terjed ki arra, hogy a köztartozásra fizetési könnyítést engedélyezzen, a tartozást mérsékelje. Az önkormányzati adóhatóság a behajtási eljárás feltételeinek vizsgálata mellett a behajtási megkeresésben szereplő tartozást sem jogalapjában, sem összecszerúságában nem vizsgálhatja felül, a megkeresésben foglaltakhoz kötve van. Az adók módjára behajtandó köztartozásnál a behajtást kérő megkeresése minősül végrehajtható okiratnak.

Jellemzően a megkeresések nem zárulnak le adott évben, azt elévülési időn belül kell lefolytatni. A beszedett köztartozásokat a kimutató szervnek utaljuk át, ezekből az összegekből az önkormányzatnak nincs bevétele, késedelmi pótlékot sem számíthatunk fel rá.

Az adók módjára behajtásra kimutatott tartozások beszedésének eredményessége alacsonyabb, mint más adóké. Betudható ez annak, hogy az esetek túlnyomó többségében az adósnak sem munkahelye, sem számlája, sem végrehajtható ingó vagyona nincs.

Míg az adók esetében egy folyamatos, többnyire éveken át tartó kapcsolat jön létre az önkormányzati adóhatóság és az adózó között, a bírságok, díjak beszedése gyakran csak egyszeri kapcsolatot feltételez, jóval magasabb költséggel.

Az elkövetők többsége évek óta nem él életvitelszerűen Tolcsván, csak állandó bejelentett lakcíme van városunkban. Legtöbbször még a családtagok sem tudnak róla, vagy nem akarnak tudni róla semmit. Folyamatosan történik a munkahelyek lekérdezése, helyszíni ellenőrzés, a tartozás jogosultjának felkutatása.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény rendelkezik a letiltható jövedelmekről, mely a segélyből történő letiltás foganatosítását egyértelműen tiltja. A munkabérekéből és nyugdíjakból történő tiltás esetén előfordult több esetben is, hogy olyan visszajelzést kaptunk, hogy letiltásunkat sorrendbe állították, mert már előző letiltások megelőzik. Az adóhatóság a végrehajtás eredménytelensége esetén a behajtási eljárást megszünteti, a végrehajtás eredménytelenségéről és az eljárás megszüntetéséről a behajtást kérőt végzésben tájékoztatja.

Hatáskör változás miatt 2017. évtől a kimutató szervek megkeresései csökkenést mutatnak, általában az állam által előírt követelések egy része az állami adóhatóság hatáskörébe került.

Adók módjára behajtandó köztartozás ügyek 2024. évben

	db szám
Megkeresés végrehajtásra	14
Fizetési felszólítás	12

Forrás: Tolcsva Község Önkormányzat adónyilvántartás

d. Adóigazolás:

Az adóhatóság a jogszabályban meghatározott esetekben az adózó kérelmére adat igazolására hatósági bizonyítványt ad ki. Gazdasági társaságok és természetes személyek is kérhetik. A hatósági bizonyítvány kiadását az Art. és az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. évi törvény szabályozza.

Az adóigazolás az adóhatóság által nyilvántartott helyi adók, adó jellegű és egyéb kötelezettségek, adók módjára behajtandó köztartozások megfizetéséről szóló igazolás, határozatnak minősül. Az eljárás az Itv. szabályozása alapján illetékmentes. A beszámolási időszakban 6 adóigazolást állítottunk ki.

5.) Követelés és hátralékkezelés

A hátralék és követeléskezelés egyre fontosabb részét képezi az adóigazgatási munkának. Mindazokkal szemben, akik önként nem teljesítik fizetési kötelezettségeiket, és hátralékot halmoznak fel, az önkormányzati adóhatóság a törvényes és tisztességes eszközök széles körének alkalmazásával következetesen lép fel. Az adóhatóság feladatai közé tartozik a hátralékkal rendelkező gazdálkodók és magánszemélyek fizetésének kikényszerítése, és az adófizetők problémáinak méltányos kezelése.

Az önkormányzati adóhatóság alapvető célkitűzése a hátralék keletkezés növekedési ütemének lassítása a végrehajtási eljárások hatékony és eredményes alkalmazásával. A hátralékállomány nagymértékben az előző évekről áthozott tartozás.

A hátralék jelentős része behajthatatlan, mert olyan nem működő, illetve felszámolás alatt lévő társaságnál van felhalmozódva, akiktől a tartozás megtérülése nem valószínűsíthető.

Ha elindul a felszámolási eljárás, az önkormányzati adóhatóságnak csak egyetlen egy lehetősége marad a fennálló tartozás beszedésére, a megfelelő időben történő hitelezői igénybejelentés benyújtása.

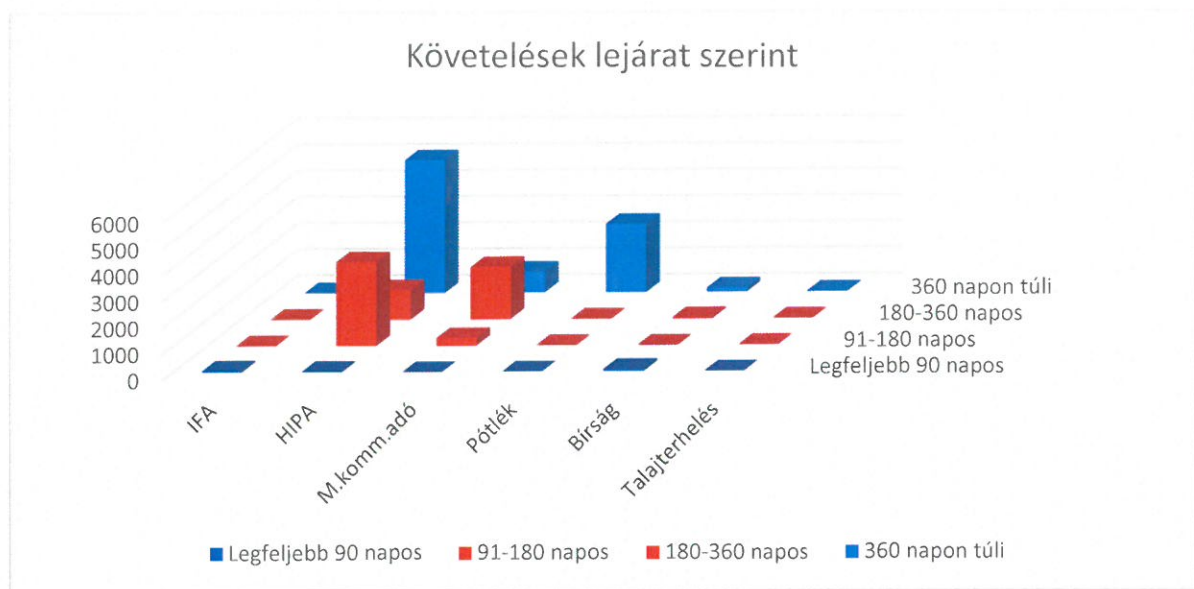
Ebben az esetben az önkormányzatnak a tartozás 1 %-át meg kell fizetni hitelezői igényként. Az eljárás legtöbb esetben több évre is elhúzódik, s az eljárás befejezését követően, felosztható vagyon hiányában csak a felszámoló biztos díjára marad fedezet.

A jogszabályi előírások miatt azonban ezen tartozások nem írhatóak le az elévülési idő (2016. július 1-jétől az 5 év 4 évre csökkent) lejárta előtt, így folyamatos részét képezik az évente kimutatott hátralékállománynak.

Az elmúlt évben újabb 2 cég esetében indult el a felszámolási, végelszámolási eljárás, illetve 2 adózó esetében kaptuk meg a felszámolási eljárást lezáró jogerős végzést. Hasonló problémák vannak azoknál a cégeknél, akiknél adószám felfüggesztés, illetve adószám törlés miatt elindul a kényszer-végelszámolás. Tapasztalható olyan gazdálkodói magatartás is, hogy az eladósodott cégekből más vállalkozásokba viszik át a meglévő vagyont, a kiürített gazdasági társaságok végrehajtására pedig kicsi az esély.

A következő diagram a követelések lejárat szerinti alakulását szemlélteti. A kimutatásból egyértelműen megállapítható, hogy a 360 napon túli tartozások összegei a legmagasabbak minden adónemben, ezek megtérülésére kevesebb esély van, elévülési időn belül a nyilvántartásban kell szerepeltetni.

A legfeljebb 90 napos vagy 91-180 nap közötti lejáratú tartozások megtérülése valószínűsíthető, nagy részük fizetési halasztásból vagy részletfizetésből származnak. Itt az iparüzési adóhátralék 6,6 millió forint.

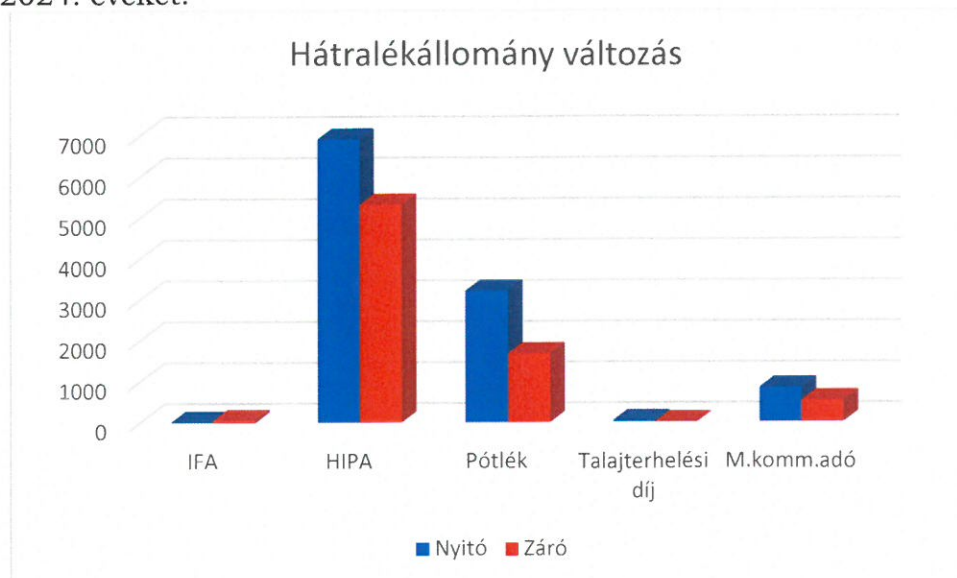

Forrás: Tolcsva Község Önkormányzat adónyilvántartás

A még folyamatosan működő cégek esetében is gondot okoz az adófizetési kötelezettség teljesítése, hiszen a felhalmozott kintlévőség beszedése, a magas szállítói és hiteltartozások miatt rendkívül nehéz helyzetben vannak. Általában elmondható, hogy azon vállalkozások kerültek nagyon nehéz helyzetbe, akik már az előző év tartozásait is vagy átütemezték, vagy nem tudták megfizetni.

Az Art. lehetőséget biztosít az adózó és az adó megfizetésére kötelezett személynek, hogy kérelme alapján az őt terhelő adótartozás, bírság, vagy pótléktartozás mérséklését, elengedését, fizetési halasztását vagy részletfizetését kérje, ha azok megfizetése az ő és a vele együtt élő közeli hozzátartozó megélhetését súlyosan veszélyezteti, vagy a vállalkozás működését ellehetetleníti.

A következő diagram a hátralékállomány változását mutatja meg, összehasonlítva a 2023. és a 2024. éveket.

Forrás: Tolcsva Község Önkormányzat adónyilvántartás

Az esedékes, de meg nem fizetett tartozások megszüntetésére tett végrehajtási intézkedések:

Az adóhátralékok behajtása az év minden hónapjában folyamatosan működik. Az adóhatóság egyetlen esetben sem intézkedett úgy, hogy előtte ne tájékoztatta volna az adózót arról, hogy már esedékes hátraléka van. Az év első hónapjaiban az adóügyi ügyintéző fizetési felszólítást küld a hátralékosoknak.

Minden év március 15-éig, illetve szeptember 15-éig számlaértéssítő megküldésével tájékoztatja az adózókat fizetési kötelezettségeikről, melyben határidő kiszabásával lehetőséget ad az önkéntes teljesítésre. A beszámolási időszakban 1012 db egyenlegértéssítő került kiküldésre.

A fizetési határidő leteltét követően kerül sor, a meg nem fizetett adótartozások végrehajtására. Magánszemélyek esetében elsősorban munkabérből, illetve nyugdíjból történő letiltást kezdeményezünk.

A behajtási tevékenységekben az időintervallum kiemelkedő szerepet kap, a hatékonyság növelésében igen fontos, hogy csökkenjen a reakcióidő, amely a kötelezettség meg nem fizetése és a végrehajtási eljárás megindítása között eltelik.

Sajnos ezen a téren az előrelépés nehézkes, mivel közvetlen információ sok esetben nem áll rendelkezésre, az adós személyének fellelése, a munkahelyi adatok és a bankszámlaszámok lekérése külön utánajárást igényel.

Ezekén túl, a behajtás sikerességét jelentősen meghatározza a jövedelem, sajnos egyre többen vannak, akiknek nincs nyilvántartott jogviszonya, nem dokumentált „fekete” jövedelmet szereznek, így a jövedelemforrásuk felderíthetetlen, illetve bevételük nem származik, amely nem vonható végrehajtás alá.

Tisztelt Képviselő-testület!

Ennyiben kívántam ismertetni a jegyző, mint önkormányzati adóhatóság 2024. évi adóztatással kapcsolatos feladatainak végrehajtásáról szóló munkát.

A helyi adóhatósági feladat szerteágazó, sokrétű, összefoglalva azonban elmondhatom, hogy azokat a jogszabályok által körbezárt előírások és lehetőségek figyelembevételével, az Önkormányzat Képviselő-testületének, a hivatalvezetésnek, valamint az adózók elégedettségének biztosítása mellett, a közigazgatás szolgáltató jellegét erősítő ügyfélbarát hivatali ügyintézés elvének szem előtt tartásával végezte 2024. évben is az adóügyi ügyintéző.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a 2024. évi adóhatósági munkáról szóló beszámolót elfogadni szíveskedjen.

Tolcsva, 2025. 04. 15.

dr. Vitányi Eszter
dr. Vitányi Eszter
jegyző

Készítette:

Martonné Nyulászi Erzsébet
ügyintéző

Határozati javaslat

TOLCSVA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

/2025. () h a t á r o z a t a

a 2024. évi adóhatósági munkáról

Tolcsva Község Önkormányzat Képviselő-testülete a tárgybani előterjesztést megtárgyalta és a 2024. évi adóhatósági munkáról szóló beszámolót elfogadta.

Felelős: jegyző

Határidő: azonnal

Magánszemélyek kommunális adója hátralék	520.169,-Ft
Idegenforgalmi adó	55.400,-Ft
Iparűzési adó	4.663.863,-Ft
Pótlék	1.678.123,-Ft